

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 5/2004 rd

Statsrådets utredning med anledning av rådets beslut om en strategi mot fordonskriminalitet med gränsöverskridande verkningar

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 25 februari 2004 statsrådets utredning med anledning av rådets beslut om en strategi mot fordonskriminalitet med gränsöverskridande verkningar (E 14/2004 rd) till förvaltningsutskottet för eventuella åtgärder.

- polisöverinspektör Reijo Pöyhönen, inrikesministeriet
- överinspektör Reijo Lahtinen, Staben för gränsbevakningsväsendet
- kriminalinspektör Sanna Palo, Centralkriminalpolisen
- enhetschef Markku Kärkkäinen, Fordonsförvaltningscentralen.

Sakkunniga

Utskottet har hört

STATSRÅDETS UTREDNING

Förslagets huvudsakliga innehåll

Ärendet gäller Konungariket Nederländernas initiativ till rådets beslut om en strategi mot fordonskriminalitet med gränsöverskridande verkningar. Syftet med initiativet är att intensifiera och utveckla samarbetet mellan de olika ländernas myndigheter och andra instanser i bekämpningen av fordonskriminalitet.

Initiativet till rådets beslut innehåller utkast till artiklar om bland annat samarbete mellan de nationella myndigheterna samt myndigheterna och den privata sektorn, en kontaktpunkt för strategin mot fordonskriminalitet, medlemsländernas brottsbekämpande myndigheters förpliktelse att anmäla stulna fordon och registreringsbevis in blanco för fordon, åtgärder som medlemsstater bör vidta för att förhindra missbruk

och stöld av handlingar för fordonsregistrering, informering av Europol (Europeiska polisbyrån) samt nödvändig utbildning.

Samarbetet mellan kontroll- och registermyndigheterna i bekämpningen av fordonskriminalitet är viktigt. Europol är en viktig samarbetspartner på EU-nivå. Också Europeiska polisakademien (CEPOL) sprider och utbyter via nätverk information om fordonskriminalitet.

Enligt initiativet kan åtgärderna mot fordonskriminalitet effektiviseras bland annat så att medlemsländerna i fråga om registreringen av fordon ansluter sig till ett system som bygger på det gemensamma Eucarisavtalet (European Vehicle and Driving License System) av den 29 juni 2000. Systemet syftar till att förhindra att fordon återregistreras i en annan medlemsstat.

Eucaris ger tillträde till bilens ursprungliga identifieringsuppgifter. Informationssystemet Schengen (SIS) skiljer sig från detta genom att det baserar sig på bilens identifieringsnummer. Om identifieringsnumret har ändrats, upptäcker systemet inte att bilen är stulen.

Initiativet till rådets beslut ska behandlas i rådets arbetsgrupp för polissamarbete under III pe-laren. Europaparlamentet ska lämna utlåtande om initiativet senast under sessionen i maj 2004.

Statsrådets ståndpunkt

Artiklarna om definitionen på fordon och effektiviseringen av samarbetet mellan de nationella myndigheterna och den privata sektorn kan godkännas för Finlands del och de kräver inte heller några ändringar i lagstiftningen. Med avseende på samarbetet mellan myndigheterna och den privata sektorn finns det ett nationellt organ för fordonskriminalitet i Finland som vanligen sammanträder tre gånger om året. Polisen, trafikförsäkringscentralen, gränsbevakningsväsendet och tullen är med i samarbetsorganet. Också den privata sektorn kan delta i sammanträdena.

Finland kommer att ange avdelningen för fordonsbrott vid centralkriminalpolisen som Finlands nationella kontaktpunkt för strategin mot fordonskriminalitet.

Förslaget kan godkännas vad gäller anmälan om stulna fordon och registreringsbevis in blanco för fordon. I praktiken sköts registreringen av fordon i Finland av besiktningstilläggarna, bilaffärerna samt försäkrings- och finansieringsbolagen som samarbetar med Fordonsförvaltningscentralen. Dessa s.k. avtalsregistrerare ska föra bok över de blanketter för registerutdrag in blanco som tillställts dem. Dessutom ska de anmäla försvunna och stulna utdrag till Fordonsförvaltningscentralen. Fordonsförvaltningscentralen bör komma med anvisningar till sina samarbetspartners om att stulna blanketter in blanco bör anmälas till polisen, så att polisen i fortsättning kan föra dem över i SIS-systemet. Informa-

tion om de fordon som stulits i Finland matas in i SIS-systemet i enlighet med kravet i artikeln och informationen går automatiskt vidare till Interpols ASF-databas.

Förslaget om att kontrollera registeruppgifterna vid återregistrering kan godkännas. Arbetsfördelningen i samband med kontroll av uppgifter om tillgrepp av begagnade fordon som importerats till Finland och registreras här har nu preciserats mellan centralkriminalpolisen, tullen och Fordonsförvaltningscentralen. Tullen har sedan 2.2.2004 kontrollerat uppgifter om fordonstillgrepp för varje bilskattepliktigt fordon (person- och paketbilar, motorcyklar). Uppgifterna kontrolleras i SIS-systemet i samband med att beslut om bilskatt fattas, dvs. innan fordonet registreras. För de fordons del som är befriade från bilskatt (lastbilar, bussar och motorredskap) sänder Fordonsförvaltningscentralen till centralkriminalpolisens brottsinformations-tjänst varje månad en lista över de fordon som har registrerats under föregående månad. Listan är avsedd för efterhandskontroll av uppgifter om fordonstillgrepp.

Fordonsförvaltningscentralen har inte fattat beslut om anslutning till Eucaris-avtalet. Eucaris ingår inte i Fordonsförvaltningscentralens projekt PALKO vars fordonsprojekt (registrering, besiktning och tekniskt godkännande) färdigställs 31.10.2005. Finland kommer att anmärka i dokumentets skriftliga kommentarer att eftersom alla medlemsländer inte omfattas av Eucarissystemet, bör ordalydelsen i punkt 2 i artikel 7 ändras till "skall ... vid behov söka". Detta skulle också motsvara ordalydelsen "skall vidta de åtgärder som är nödvändiga" i punkt 1 i artikel 7 och ordalydelsen "om möjligt" i artikel 6.

Förhindrande av missbruk av registreringscertifikat genom konfiskering i olycksfall eller vid misstanke om brott motsvarar den nationella lagstiftningen och kan godkännas.

Finland har en allmän granskningsreservasjon i ärendet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänsyn till inkommen utredning konstaterar utskottet att fordonskriminalitets karaktär har förändrats mycket under de senaste tio åren. Varje år stjäls ett stort antal fordon inom EU-området. Försvunna bilar registreras i andra EU-länder eller tredjeländer eller också demonteras bilarna och delarna säljs som reservdelar ute på den internationella marknaden. Verksamheten förknippas också med bedrägerier där syftet är att få ut avsevärda försäkringsersättningar. I synnerhet fordonskriminalitet med gränsöverskridande verkningar förknippas ofta med annan grov, organiserad brottslighet. De nordiska länderna, Finland medräknat, fungerar som genomgångsländer när fordon som stulits i Mellan-europa transporteras till Ryssland och Baltikum. Enligt utredningen har trenden under föregående år dock varit nedåtgående vad gäller antalet fordon som beslagtogs till följd av olaglig gränsöverskridande transport - tack vare ett effektivt samarbete och utbyte av information mellan de olika myndigheterna. Finland har vidtagit åtgärder i fråga om registreringen av stulna fordon genom att bland annat bättre utnyttja olika informationssystem och databaser.

Utskottet poängterar betydelsen av samarbete både mellan de olika myndigheterna och myn-

digheterna och den privata sektorn i bekämpningen av fordonskriminalitet. Polisen, tullen och gränsbevakningsväsendet har fört ett effektivt samarbete i Finland med syfte att förhindra, avslöja och utreda brott. Arbetsfördelningen i samband med kontroll av uppgifter om tillgrepp av begagnade fordon som importeras till Finland har nyligen preciserats mellan centralkriminalpolisen, tullen och Fordonsförvaltningscentralen. Utskottet anser att samarbetet ska utvecklas ytterligare både nationellt och internationellt med hänsyn till fordonskriminalitetens internationella karaktär. Specialutbildning för bekämpning av fordonskriminalitet är därmed ett viktigt delområde.

Utskottet konstaterar att det finns ett klart behov för åtgärder på EU-nivå för att intensifiera samarbetet i bekämpningen av gränsöverskridande fordonskriminalitet. Utskottet har inget att anmärka mot statsrådets ståndpunkt.

Utlåtande

Förvaltningsutskottet anför

att utskottet omfattar statsrådets ståndpunkt.

Helsingfors den 20 april 2004

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Matti Väistö /cent
vordf. Veijo Puhjo /vänst
medl. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Nils-Anders Granvik /sv
Lasse Hautala /cent
Rakel Hiltunen /sd
Hannu Hoskonen /cent

Lauri Kähkönen /sd
Rosa Meriläinen /gröna
Heli Paasio /sd
Satu Taiveaho /sd
Ahti Vielma /saml
Tuula Väättäinen /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.